

**BOSHLANG'ICH TA'LIMDA TAHSIL OLUVCHI TALABALARGA ZAMONAVIY
BILIMLAR BERISH****Qudratova Shaxnoza Baxtiyor qizi**

TAFU "Boshlang'ich ta'lim nazariyasi va metodikasi"

kafedrasi katta o'qituvchisi

Tilovboyeva Shaxnoza

TAFU talabasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14421119>

Annotatsiya. Ushbu maqola Boshlang'ich ta'limda tahsil oluvchi talabalarga yangi va zamonaviy bilimlar berish, ularni kelajakda namunalı kadr bo'lib yetishishlarini hisobga olgan holda ularga bilim berish.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich ta'lim, zamonaviy ta'lim, pedagogik yondashuv, kompetensiya, bilim, pedagogik texnologiya.

**PROVIDING MODERN KNOWLEDGE TO STUDENTS STUDYING IN PRIMARY
EDUCATION**

Abstract. This article is about providing new and modern knowledge to students studying in primary education, providing them with knowledge taking into account their future development as exemplary personnel.

Keywords: Primary education, modern education, pedagogical approach, competence, knowledge, pedagogical technology.

**ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ЗНАНИЙ УЧАЩИМСЯ,
ОБУЧАЮЩИМСЯ В СИСТЕМЕ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

Аннотация. В данной статье речь идет о предоставлении новых и современных знаний учащимся, обучающимся в системе начального образования, с учетом того, что они в будущем станут образцовыми кадрами.

Ключевые слова: Начальное образование, современное образование, педагогический подход, компетентность, знания, педагогическая технология.

Hozirgi vaqtda Boshlang'ich ta'lim yo'nalishida tahsil oluvchi talabalarga zamonaviy bilimlar berish maqsadi, o'quvchilarga hayotdagi o'zgaruvchan sharoitlarga moslashishga yordam beradigan bilim va ko'nikmalarni berishdan iboratdir. Bu jarayon o'quvchilarga nafaqat an'anaviy fanlarni o'rganish, balki zamonaviy texnologiyalar va bilimlarga asoslangan ta'limni ham taqdim etishni talab etadi. Boshlang'ich ta'limda zamonaviy bilimlarni berish, o'quvchilarning fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish, yangiliklarga ochiq bo'lishini ta'minlash, kreativlik va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini oshirishga qaratilgan. Boshlang'ich ta'limda zamonaviy bilimlar

berishning asosiy yo'nalishlari:

1. Texnologiyalarni qo'llash. Kompyuter va internetni o'rganish: Talabalarga kompyuter va internetdan samarali foydalanishni o'rgatish. Bu nafaqat axborot izlash uchun, balki ta'limni interaktiv, qiziqarli va samarali qilish uchun ham zarur.

Dijital ta'lim vositalarini qo'llash: Elektron ta'lim platformalari, interaktiv doskalar, video darsliklar va boshqa raqamli vositalardan foydalanish orqali ta'lim jarayonini jonlantirish. Boshlang'ich sinflarda kodlashni o'rgatish, bolalarga kompyuter ilovalarini yaratish va robotlarni boshqarish orqali texnologiyaga bo'lgan qiziqishni oshirish.

2. Kreativ fikrlash va muammolarni hal qilish: Kreativ va tanqidiy fikrlash: O'quvchilarga yangi g'oyalar yaratishni, mavjud bilimlarga tanqidiy yondashishni o'rgatish. Bu ularga turli vazifalarni hal qilishda yangi yechimlar topishga yordam beradi. Projekt asosidagi ta'lim: O'quvchilarga ma'lum bir mavzuni o'rganish uchun guruh bo'lib ishlashni, ma'lumotni yig'ish, tahlil qilish va taqdim qilishni o'rgatish. Bu usul talabalarga jamoada ishlash ko'nikmalarini ham rivojlantiradi.

3. Ko'nikmalarni rivojlantirish: Zamonaviy ta'limda matematika va ilm-fan fanlariga alohida e'tibor berish kerak. Bu fanlarni o'rganishda amaliy va innovatsion yondashuvlar, masalan, ilmiy tajribalar, eksperimentlar o'tkazish, bolalarga hayotdagi muammolarni hal qilishda yordam beradi. Zamonaviy adabiyotlarni o'rganish, yozma va og'zaki muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish. O'quvchilarni matnlar bilan ishlashga, ularda asosiy fikrlarni topishga va tahlil qilishga o'rgatish.

4. Emotsional va ijtimoiy rivojlanish: Ijtimoiy ko'nikmalar: O'quvchilarga jamoada ishlash, bir-biri bilan yaxshi munosabatda bo'lish, tushunish va yordam berish kabi ijtimoiy ko'nikmalarni o'rgatish. O'quvchilarga o'z his-tuyg'ularini boshqarishni, boshqalar bilan muloqotda bo'lishda xushmuomalalikni o'rgatish.

5. Mavzularni interaktiv o'rganish: O'quvchilarning qiziqishini saqlab qolish uchun interaktiv o'yinlar, testlar, viktorinalar va boshqa usullarni qo'llash. Masalan, ilm-fan va matematika fanlarini o'rgatishda vizual materiallar, simulyatsiyalar, interaktiv dasturlarni ishlatish.

6. Doimiy o'rganish va mustahkamlash: O'quvchilarni mustaqil o'rganishga rag'batlantirish, ularga ilmiy izlanishlarni amalga oshirishga yordam berish. Bu ularda o'z-o'zini o'rganish qobiliyatini rivojlantiradi. O'quvchilarga hayotiy ko'nikmalarni o'rgatish, masalan, sog'lom turmush tarzini saqlash, muammolarni hal qilish, tez yordam ko'rsatish.

7. O'zaro bog'lanish va muloqot: Ota-onalar bilan hamkorlik: Ota-onalar va o'qituvchilar o'rtasida samarali muloqot o'rnatish, o'quvchilarning ta'lim jarayonida o'zaro yordam va maslahatlar olish. O'quvchilarni jamoa sifatida ishlashga undash, guruh bo'lib o'rganish va

muammolarni birgalikda hal qilish.

Boshlang'ich ta'limda zamonaviy bilimlar berish — bu o'quvchilarning turli sohalarida bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishni, ularga innovatsion texnologiyalarni o'rgatishni, kreativ fikrlashni rag'batlantirishni va amaliy ko'nikmalarni oshirishni maqsad qiladi. Zamonaviy ta'lim metodlarini qo'llash, o'quvchilarga zamonaviy dunyo bilan moslashishga yordam beradigan bilim va ko'nikmalarni o'rgatishda muhim ahamiyatga ega.

O'qituvchilar tayyorlanadigan bitta pedagogik universitet bor. Shuning uchun bu yerda ajablanarli darajada katta raqobat bor. Universitetni tamomlagan talabalar nafaqat yaxshi bilim va bahoga ega bo'lishlari kerak, shuningdek, ular insonning shaxsiy fazilatlari o'qituvchilik faoliyatiga qanday mos kelishini ko'rsatadigan testlardan ham o'tishlariga to'g'ri keladi. Shunga ko'ra universitet bir yilda atigi 70 nafar talabani qabul qilishga tayyor. Talaba pedagogika oliygohiga kirishi bilan Ta'lim vazirligining xodimi bo'ladi va vazirlik bilan abadiy bog'lab qo'yiladi. Uning mavqeyi, barcha to'lovlari, qo'llab-quvvatlashlariga ega bo'ladi.

O'qituvchilarning malakasini oshirish har hafta o'tkaziladi. Maktabning butun jamoasi zalga yig'iladi, vazirlik xodimi yoki boshqa mutaxassislar kelib, har qanday mavzuda treninglar o'tkazadilar. Bu treninglar bepul o'tkaziladi. Bu vaqtda bolalar jismoniy mashg'ulotlar bilan shug'ullanishadi, o'qituvchilar bir necha soat o'qishadi va keyin darslarini o'rgatish uchun qaytib kelishadi.

Janubiy Koreyaning ta'lim tizimidagi tajribani o'rganish ham muhim hisoblanadi. Bu yerda o'quvchilarning qiziqishini rag'batlantirish uchun maktablarda fakultativlar joriy qilingan. Bu mamlakat konstitutsiyasiga muvofiq, boshlang'ich va o'rta maktab (1-9-sinflar) har bir fuqaro uchun majburiy bo'lib, ta'lim mazmuni o'quvchining shaxsiyatini rivojlantirishga yordam beradi va ularni mustaqil qaror qabul qilishga o'rgatiladi. Talabaning kelajakda kerakli bilimlarni egallash qobiliyatiga rahbarlik qilib, u estetik, vatanparvarlik va milliy g'oyaga hurmat ruhida, mustaqil va erkin fikrlaydigan, mas'uliyatni anglagan holda tarbiyalanadi. Janubiy Koreya hukumati 2009-2011-yillar uchun milliy o'quv dasturini qayta ko'rib chiqdi, u mamlakatning milliy va ijtimoiy ehtiyojlarini hisobga olgan holda takomillashtirildi va asta-sekin amaliyotga joriy etildi. Yaxshilangan o'quv dasturi umumiy va ixtiyoriy qismdan iborat bo'lib, 1-9-sinflarni to'rt guruhga bo'ladigan baholash tizimi ham joriy qilingan: 1-guruh 1-2-sinflar, 2-guruh 3-4-sinflar, 3-guruh 5-6-sinflar, 4-guruh 7-9-sinflar. Bu yondashuv o'quv dasturini bir yildan ortiq emas, balki bir necha yil davomida ishlab chiqish imkonini beradi, ya'ni o'quvchilarning individual xususiyatlarini inobatga olgan holda, bu ularning ta'lim natijalarini to'g'rilashga zamin yaratadi.

Eng boshidan boshlab bolaga asosiy fanlar beriladi, ular atrofida ta'lim tashkil qilinadi. Bu mamlakatlarda ota onalar bolaning test savollariga to'g'ri javob berishi va ma'lumotlarni yodlab

olishi yetarli emas deb hisoblaydi va maktabda oladigan bilim va ko'nikmalarini zamonaviy jamiyat va biznes talablariga javob berishini xohlaydi. Yuqorida ta'kidlangan fikrlardan xulosa shuki, bugun bolaning samarali muloqot qila olish, jamoada ishlash, o'rganilayotgan masalaga tanqidiy va ijodiy munosabat bildira olish hamda kamida bitta chet tilda yuqori darajada muloqot qilish qobiliyati qadrlanmoqda. Xorijiy tajribalar esa o'quvchilarda aynan shu ko'nikmalarni shakllantirishga va takomillashtirishga qaratilgandir. Xalqaro baholash tadqiqotlari materiallarida ham aynan shu ko'nikmalarni aniqlashga e'tibor berilgan. Qisqacha qilib aytganda, xalqaro tadqiqotlar natijalari yoshlarimizning hayotga qanchalik tayyorlanayotgani va buning uchun ularga taqdim etilayotgan ta'lim dasturlari bugungi kun talabiga qanchalik javob berishini ko'rsatib beradi va milliy ta'lim tizimini takomillashtirishda muhim rol o'ynaydi.

REFERENCES

1. Qudratova, S. (2024). Problematic education, which is one of the foundations of the STEAM approach in education. *Modern Science and Research*, 3(1), 1-6.
2. Sh.Qudratova Oliy talim muassasalarida boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalarining o'quv mashg'ulotlarini tashkil etishda xalqaro tajribalardan foydalanish tizimi. // "Yangi O'zbekistonda maktabgacha ta'lim: kecha, bugun va ertaga" mavzusidagi respublika miqyosidagi ilmiy-nazariy anjumani 155-162 betlar
3. Konyushenko S. M. STEAM ta'lim: kelajkdagi matematika va informatika o'qituvchilarining kasbiy tayyorgarligi / S. M. Konyushenko, S. V. Kuzmin // Baltiya davlat baliq ovlash floti Akademiyasining yangiliklari: psixologik va pedagogik fanlar. – 2019. – № 4(50). 185-189 betlar
4. Рождественская Л. STEM - STEAM - STREAM на смену предметам и предметникам.../ Л.Рождественская. – Новатор. – URL: <https://novator.team/post/142> (дата обращения: 12.08.2022)
5. Semenova R. I. STEAM-axborot texnologiyalarida ta'lim va bandlik Rossiya mintaqalarida iqtisodiyotning raqamli transformatsiyasiga moslashish omillari sifatida / R. I. Semenova, S. P. Zemtsov, P. N. Polyakova // innovatsiya. – 2019. – №10. 58-sahifa.
6. Digital Companies Need More Liberal Arts Majors (raqamli kompaniyalarga ko'proq gumanitar fanlar bo'yicha mutaxassislar kerak). - URL: <https://hbr.org/2016/01/digital-companies-need-more-liberal-arts-majors> (kirish: 15.08.2021).
7. Qudratova, S., & To'rabekova, D. (2023). THE ROLE OF STEAM EDUCATION IN THE FORMATION OF THE FUTURE TEACHER'S PERSONALITY. *Modern Science and Research*, 2(9), 40-44.

8. Jamoldinova, O. R. (2015). Improving the pedagogical mechanisms for the implementation of the principles of continuity and continuity in the development of a culture of healthy living among young people.
9. 9.Ismailova, Z. K., Jamoldinova, O. R., Khimmataliev, D. O., Khakimov, J. O., & Daminov, O. O. (2020). Use of the art of management in improving the teaching skills and pedagogical techniques of the modern teacher. Solid State Technology, 258-267.
10. Aynisa, M. (2018). Improvement of the pedagogical mechanisms of the family and educational institutions in the development of the spiritual culture of adolescents of social and legal risk groups. Проблемы педагогики, (1 (33)), 5-7.